

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i statsvetenskap

Syllabus for the PhD program in Political Science

- Omfattning: 240 högskolepoäng/120 högskolepoäng
- Examen: Filosofie doktorsexamen/filosofie licentiatexamen
- Nivå tillhörighet: Forskarnivå
- Fastställande: 2017-06-07
- Ikraftträdande: 2017-09-01
- Ansvarig instans: Samhällsvetenskapliga fakulteten

1. Mål för utbildningen

1.1 Doktorsexamen

För doktorsexamen skall, enligt examensordningen, doktoranden

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av statsvetenskap samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av statsvetenskap, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med specifika statsvetenskapliga metoder i synnerhet

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande,

UMEÅ UNIVERSITET

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forsknings-etiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

1.2 Licentiatexamen

För licentiatexamen skall, enligt examensordningen, doktoranden

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom statsvetenskap, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och specifika statsvetenskapliga metoder i synnerhet

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskaps-samhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2. Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att sökanden har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som fakultetsnämnden kan ha föreskrivit, och bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen. (HF 7 kap 35 §)

2.1. Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakul-

UMEÅ UNIVERSITET

tetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. (HF 7 kap 39 §).

2.2. Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i statsvetenskap krävs att den sökande har minst 90 högskolepoäng i något av ämnena statsvetenskap eller freds- och konfliktstudier (motsvarande).

3. Urval

Urval bland sökande till lediga platser inom utbildningen på forskarnivå skall göras med hänsyn till:

- deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen,
- tidigare studieresultat samt
- kvaliteten på inskickad avhandlingsplan, i förekommande fall relaterad till institutionens forskningsprofiler.

Följande bedömningsgrunder tillämpas vid prövning av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen:

- Analytisk förmåga
- Kommunikativ förmåga skriftligt och muntligt
- Kritisk förmåga
- Självständighet
- Prestationer inom givna tidsramar.

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande. (HF 7 kap. 41 §)

En student med annan finansiering än anställning som doktorand får antas endast om hans eller hennes meritering bedöms vara minst jämförbar med meriteringen hos sökande som kommer ifråga för doktorandanställning

Jämställdhet mellan män och kvinnor skall eftersträvas vid urvalet bland de sökande.

4. Antagningsprocessen

4.1 Ansökan

Beslut om huruvida nya platser vid institutionens utbildning på forskarnivå skall utlysas fattas av prefekten i början av varje år. Ansökan ställs till registrator enligt instruktion vid utlysningen. Med ansökan skall också fogas styrkta uppgifter om tidigare studier, kopia på uppsatser som sökanden önskar återropa och en avhandlingsplan eller motivering kopplad till den utlysta forskningsuppgiften.

UMEÅ UNIVERSITET

I normalfallet avslutas utbildningen på forskarnivå med doktorsexamen. Licentiatutbildningen riktar sig huvudsakligen till personer som är yrkesverksamma och som vill kompetensutveckla sig med en utbildning på forskarnivå. Den som vill bli antagen till licentiatutbildningen måste uttryckligen begära detta vid ansökan. Om det av doktorand och handledarkollegium bedöms lämpligt kan den som antagits till forskarutbildning som skall avslutas med doktorsexamen avlägga licentiatexamen som ett etappmål.

4.2 Beslut om antagning till doktorsexamen

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med doktorsexamen som slutmål fattas av prefekten efter förslag från Handledarkollegiet som är institutionens beredningsorgan för forskarutbildningsfrågor. Finansieringsplanen skall godkännas av dekan innan prefekten fattar beslut i ärendet.

Ansökan om tillgodoräknande av tidigare utbildning görs i samband med antagning och studietiden minskas då med motsvarande tillgodoräknade poäng. Vid ansökan om tillgodoräknande av upp till 60 högskolepoäng bereds ärendet av forskarutbildningsansvarig och prefekt och fastställs därefter av dekan i samband med finansieringsplanen. Vid tillgodoräkningen överstigande 60 hp bereds ärendet av fakultetens forskningskommitté och beslut fattas av dekan. Tillgodoräknade kurser anges i den individuella studieplanen och registreras i LADOK.

4.3. Beslut om antagning till licentiatexamen

Enligt Umeå universitets delegationsordning är det dekan som fattar beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål och beslut får enligt antagningsordningen endast ske när den sökande skriftligen begär detta. Samtidigt med beslut om antagning fastställer dekan den finansiering av utbildningen som planeras.

5. Utbildningens uppläggning och innehåll

5.1. Utbildningens uppläggning

Utbildning på forskarnivå i statsvetenskap avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen. Utbildningen skall omfatta 120 högskolepoäng för licentiatexamen och 240 högskolepoäng för doktorsexamen.

Utbildning på forskarnivå i statsvetenskap som avslutas med doktorsexamen omfattar fyra års nettostudietid och består av en kursdel om 60 högskolepoäng samt deltagande i högre seminarier och författandet av en doktorsavhandling om 180 högskolepoäng. Utbildning på forskarnivå i statsvetenskap som avslutas med licentiatexamen omfattar två års nettostudietid och består av en kursdel om 45 högskolepoäng samt deltagande i högre seminarier och författandet av en licentiatuppsats om 75 högskolepoäng. Kurser på avancerad nivå kan tillgodoräknas. I så fall minskas nettostudietiden, och därmed den tid som skall finansieras för doktoranden, i motsvarande utsträckning. Fakulteten beslutar om tillgodoräknande av dessa kurser (får ej delegeras) efter ansökan från doktoranden samt yttrande från institutionens forskarutbildningsansvarige.

Utbildningen ges i form av handledning, kurser och seminarier samt innefattar författandet av en doktorsavhandling resp. licentiatuppsats.

5.2. Individuell studieplan

Varje doktorand skall ha en individuell studieplan som bland annat innefattar en forskningsplan för avhandlingsarbetet samt plan för finansiering och internationalisering. Den individuella studieplanen skall undertecknas av doktorand, handledare och forskarutbildningsansvarig samt fastställas av prefekt.

Uppföljning och revidering av den individuella studieplanen (del B) skall användas löpande under hela studietiden för att dokumentera vad doktorand och handledare planerat och genomfört. Del B skall följas upp minst en gång per år, i samband med nytt kalenderår, av doktorand och handledare gemensamt. Den granskas därefter av forskarutbildningsansvarig tillsammans med doktorand och handledare och fastställs av prefekt.

5.3.Handledning

I samband med antagning till forskarutbildningen utser prefekten minst två handledare, varav en till huvudhandledare. Huvudhandledaren skall normalt vara anställd vid statsvetenskapliga institutionen eller åtminstone vid Umeå universitet. Samtliga handledare skall vara disputerade och minst en i handledargruppen skall ha docentkompetens. Minst en av handledarna för varje doktorand skall ha genomgått den av Umeå universitet anordnade utbildningen för handledare eller ha bedömts ha motsvarande kompetens eller styrkta motsvarande pedagogiska meriter från annat lärosäte.

Huvudhandledaren ansvarar för att avhandlingsprojektet upprättas i samråd med doktoranden, att kurser och andra moment genomförs, och att lärandemålen bedöms som det är specificerat i både allmän och individuell studieplan.

Huvudhandledare och biträdande handledare ansvarar för att förmedla och ge råd till nationella och internationella kontakter och verka för att doktoranden ges möjlighet till utländska studiebesök och deltagande vid nationella och internationella konferenser.

Doktorander antagna efter 2014-01-01 ska ha tillgång till en referensgrupp. Normalt ska minst en person utan anknytning till doktorandens forskningsprojekt ingå i referensgruppen. Referensgruppen ska träffa doktoranden vid minst ett formaliserat möte per år, i samband med uppföljningen av den individuella studieplanen. Detta möte ska dokumenteras och signeras av hela referensgruppen och doktoranden i ISP eller i särskilt protokoll.

Prefekten ansvarar för en skyndsamt genomförd och transparent beredning och beslut rörande en doktorands begäran om att få byta handledare. Byte av handledare kan ske på initiativ av doktorand, handledare eller forskarutbildningsansvarig. Såväl tilldelning som byte av handledare skall alltid ske i samråd med doktoranden. Handledarbyte skall antecknas i den individuella studieplanen och registreras i LADOK.

5.4. Kurser

Kursdelen i utbildningen för doktorsexamen fördelas på:

- 45 högskolepoäng för obligatoriska kurser: samhällsvetenskaplig metod (30 hp) och statsvetenskaplig teori (15 hp),
- 15 högskolepoäng för valfria kurser.

UMEÅ UNIVERSITET

Kursdelen i utbildningen med licentiatexamen som etapp-/slutmål består av 45 högskolepoäng obligatoriska kurser (samma som för doktorsexamen).

Doktorandens val av valfria kurser skall godkännas av dennes handledare och av forskarutbildningsansvarig. För kurserna inom utbildning på forskarnivå kan doktoranden erhålla något av betygen godkänd eller underkänd. Betyget skall bestämmas av en särskilt utsedd examinator som i normalfallet skall ha lägst docentkompetens. Institutionens forskarutbildningsansvarige beslutar om tillgodoräknande av kurser som ges av annan institution.

Doktorander uppmuntras att läsa kurser vid utländska universitet som en del av sin forskarutbildning.

5.5. Högre seminariet

Deltagande i högre seminariet är obligatoriskt för alla forskarstuderande under den tid studierna fram till doktors- eller licentiatexamen pågår. Vid högre seminariet förväntas doktoranden presentera sin avhandlingspromemoria samt kapitel- eller artikelutkast och kommentera andras bidrag. Avhandlingsarbetet skall alltid presenteras vid högre seminariet vid följande tillfällen:

- Inom ett år från starten av forskarutbildningen skall en avhandlingspromemoria – som är en utökad forskningsplan med redogörelse för hittillsvarande och fortsatt arbete – läggas fram på högre seminariet och granskas av två särskilda läsare. Den skall också granskas av handledarkollegiet i syfte att stödja doktorandens vetenskapliga utveckling.
- Ca två år från start skall ett mittseminarium hållas där avhandlingstexten granskas av två särskilda läsare. För den som avslutar med licentiatexamen utgör detta slutseminarium.
- I samband med doktorsavhandlingens slutförande skall en provdisputation (slutseminarium) hållas där avhandlingens samtliga delar presenteras. Inför provdisputationen utses en eller två ”grönläsare” med uppgift att granska arbetet.

Högre seminariet skall också ge utrymme för andra inslag som bidrar till att vidmakthålla och vidareutveckla en bred och stimulerande forskningsmiljö.

5.6. Doktorsavhandling/licentiatuppsats

Doktorsavhandling/licentiatuppsatsen skall utformas antingen som en monografiavhandling – ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk – eller som en sammanläggningsavhandling. En sammanläggningsavhandling skall innehålla tre till fem vetenskapliga uppsatser för en doktorsavhandling respektive två vetenskapliga uppsatser för en licentiatavhandling samt en sammanbindande kappa som klargör det samlade vetenskapliga bidrag som lämnas av uppsatserna. I normalfallet bör minst en av uppsatserna i en sammanläggningsavhandling vara antagen för publicering i en referee-granskad vetenskaplig tidskrift. Precis som för monografiavhandlingar görs dock en sammanvägd bedömning av sammanläggningsavhandlingens vetenskapliga kvalitet.

Språket kan vara antingen svenska eller engelska. Om språket är svenska skall en sammanfattning på engelska ingå.

Doktorsavhandling skall försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Avhandling skall spikas elektroniskt (e-spikning) minst tre veckor innan disputationen. Traditionell spikning på universitetets anslagstavla är frivillig men rekommenderas. En av dekan utsedd betygsnämnd bedömer avhandling genom att ge den något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen skall hänsyn tas till innehållet i avhandling och till försvaret av den.

UMEÅ UNIVERSITET

Licentiatuppsatsen skall försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Fakultetens dekan utser betygsnämnd för bedömning av uppsatsen. Vid betygsättningen skall hänsyn tas till innehållet i uppsatsen och till försvaret av den. Uppsatsen bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd.

Uppsats för licentiatexamen får ingå som del i avhandling för doktorsexamen.

5.7 Inslag på engelska

Inslag på engelska motsvarande minst 15 högskolepoäng skall ingå i utbildningen för doktorsexamen. För utbildningen för licentiatexamen är motsvarande krav 7,5 högskolepoäng.

6. Examen

Doktorsexamen i Statsvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort utbildning på forskarnivå om 240 högskolepoäng enligt denna studieplan och därvid fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling, som godkänts av betygsnämnden.

Licentiatexamen i Statsvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 120 högskolepoäng enligt denna studieplan och därvid fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid ett seminarium försvarat en licentiatuppsats, som godkänts av betygsnämnden.

Examensbevis utfärdas efter ansökan till StudentCentrum/Examina.

7. Övriga anvisningar

Huvudregeln är att forskarstuderande från och med den 1 juli 2014 följer den nya studieordningen för att få en examen för utbildning på forskarnivå. Studerande som antagits till forskarstudier före 2014-01-01 kan begära övergång till den här allmänna studieplanen.

Gällande bestämmelser om utbildning på forskarnivå framgår av:

- Högskoleförordningen (HF): 5 kap. (anställning som doktorand), 6 kap. (utbildningen) och 7 kap (tillträde till utbildningen), bilaga 2 (examensordning)
- Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet
- Lokal examensordning vid Umeå universitet
- Regler för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet
- Utbildning på forskarnivå vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten (sammanställning av Umeå universitet och fakultetens regler)